

Medische Nieuwsbrief nr. 1 Mei 2005

Voor u ligt een nieuwe 'Medische Nieuwsbrief'. Dit is een gemeenschappelijk initiatief van het Oriëntatiepunt Gezondheidszorg Oost-Vlaanderen & Medimmigrant regio Brussel. Deze Nieuwsbrief bundelt relevante actualiteit m.b.t. nieuwe wetgeving, beleidsmaatregelen, publicaties e.d. Deze Nieuwsbrief wordt ad hoc uitgegeven. Wij hopen dat deze info een hulp kan zijn voor uw dienstverlening m.b.t. het recht op gezondheidszorg voor mensen zonder wettig verblijf of met een precair verblijf.

INHOUD

1.	Nieuws uit het Oriëntatiepunt / Medimmigrant	p. 1
2.	Nieuws uit de regio OVL / Brussel	p. 2
3.	Nieuws uit de sector	p. 3
	+ (toegang tot) gezondheidszorg	p. 3
	+ sociale rechten voor (ernstig) zieken	p.
	+ medische aspecten inzake verblijf	p.
4.	Wetgeving en de rechtspraak	p. 3
5.	Beleidsvoorstellen en -ontwikkelingen	p. 4
6.	Publicaties	p. 4
7.	Studiedagen	p. 5
8.	Varia	p. 5
9.	Meer info	p. 5

1. Nieuws uit het Oriëntatiepunt / Medimmigrant

Medimmigrant (regio Brussel)

Medisch Steunpunt Mensen Zonder Papieren wordt Medimmigrant

Het Medisch Steunpunt Mensen Zonder Papieren heeft (na 10 jaar werking) besloten om vanaf 2005 haar doelgroep uit te breiden tot de vreemdelingen met een precair verblijf. De missie en het meerjarenplan zijn aangepast (zie www.medimmigrant.be), de werking blijft echter identiek. Gezien deze uitbreiding van de doelgroep werd er ook een naamswijziging doorgevoerd. Het Medisch Steunpunt Mensen Zonder Papieren heet vanaf 2005 vzw. Medimmigrant. Ook het emailadres is gewijzigd: info@medimmigrant.be.

Verzekeraarbaarheid van minderjarigen zonder wettig verblijf

Op 7 april 2005, Wereldgezondheidsdag, lanceerde Wereldsolidariteit haar nieuwe campagne "Wereldwijd werken aan sociale zekerheid" (www.wereldburger.net). Medimmigrant trok mee naar het kabinet van Minister van Ontwikkelingssamenwerking De Decker om het eigen pleidooi voor verzekeraarbaarheid van minderjarigen zonder wettig verblijf in herinnering te brengen (www.medimmigrant.be/pleidooitekst%20verz20%mj20%nl.pdf). Dit voorstel wordt eveneens gesteund door het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding, de Christelijke en Socialistische ziekenfondsen en Kind & Gezin.

Nieuw op de website

- Voor geneesheren: Medisch attesteren in het kader van 'dringende medische hulp', met het oog op het bekomen van OCMW-steun voor ernstig zieken, met het oog op het bekomen of het behouden van een verblijfstitel omwille van medische redenen.

- Vrije keuze van zorgverstreker: 'welke vrijheden hebben patiënten die afhankelijk zijn van OCMW-steun met betrekking tot de keuze van het zorgverstreker of verpleeginstelling?'
- Rechtspraak: ivm. het toekennen van OCMW-steun aan ernstig zieke vreemdelingen zonder wettig verblijf & ivm het toekennen van een verblijfstitel aan (ernstig) zieke vreemdelingen zonder wettig verblijf. (Keuze uit: uitvoerige bespreking of een schematisch overzicht per land/ziekte)
- 10 beleidsvoorstellen van Medimmigrant (keuze uit: een korte opsomming, of een uitvoerige bespreking)
- De bekommernissen van Medimmigrant mbt het gemeenschappelijk Europees migratiebeleid dat in de Green Paper van de Europese Commissie werd voorgesteld.
- De bekommernissen van Medimmigrant mbt. het eindrapport van de Commissie belast met de evaluatie van de instructies inzake verwijdering (commissie Vermeersch), zoals deze verzonden werden aan de parlementairen van deze commissie.
- Een schaduwrapport over de toegankelijkheid van de gezondheidszorg voor het VN comité voor de Economische, sociale en Culturele Rechten. Dit met de bedoeling om een alternatief te bieden voor het rapport dat door de overheid afgeleverd wordt.

Een oproep voor rechtspraak en ervaringen

Medimmigrant verzamelt, verwerkt en publiceert op haar website rechtspraak ivm. het recht op OCMW-steun voor ernstig zieken zonder wettig verblijf én ivm. het recht op een verblijfstitel voor ernstig zieken zonder wettig verblijf. Aarzel niet om deze en andere rechtspraak door te geven.

Medimmigrant bereidt een tekst voor over het recht op gezondheidszorg voor de EU-burgers van de nieuwe lidstaten. Graag gaan we in op (de antwoorden van) concrete knelpunten, b.v. wanneer er verwezen wordt naar het stelsel van bepaalde herkomstlanden. Graag een seintje.

Oriëntatiepunt Gezondheidszorg (Oost-Vlaanderen)

Resultaten tevredenheidsmeting

Ongeveer 500 tevredenheidsmetingen werden in december verstuurd naar het e-mailadresbestand van het Oriëntatiepunt Gezondheidszorg (OPG). Precies dertig personen hebben de tevredenheidsmeting ingevuld en teruggestuurd, een respons van 6%. De resultaten hiervan kan je vinden op de website van het Oriëntatiepunt.

Nieuw op de website

Het [vraagformulier \(www.orientatiepunt.be/vragen.html\)](http://www.orientatiepunt.be/vragen.html) is (terug) in werking! Op deze manier kan u al uw vragen inzake de toegang tot gezondheidszorg voor mensen met een precair verblijfsstatuut, de werking van het Oriëntatiepunt, opvragen van materiaal, suggesties voor de website, ... rechtstreeks vanop de website stellen aan het OPG. Aarzel niet om ook op deze wijze contact met ons op te nemen!

Sommige patiënten stellen een consultatie bij de dokter, de tandarts of de apotheker uit omdat zij niet of moeilijk kunnen betalen. De federale overheid heeft daarom verschillende drempelverlagende maatregelen ingevoerd zoals de maximumfactuur en de regeling betalende derde. Het document *De Regeling Betalende Derde en Maximumfactuur* geeft u een korte toelichting bij de toepassing van enkele van deze maatregelen waarmee men kan geconfronteerd worden wanneer te maken met cliënten / patiënten met een precair verblijfsstatuut (www.orientatiepunt.be/informatie.html).

3. Nieuws uit de regio Oost-Vlaanderen / Brussel

Regio Brussel

In CPAS-plus (maart 2005) verscheen een dossier over 'dringende medische hulp' aan mensen zonder wettig verblijf. De Brusselse Vereniging van Stad en Gemeenten, hoopt zo de 19 Brusselse OCMW's te informeren en op de hoogte te brengen van de good practices van het OCMW van Brussel-Stad en Elsene.

Solentra is opgericht in de schoot van de kinderafdeling van het AZ-VUB ziekenhuis. Deze vzw startte op 1 april met een telefonische helpdesk voor vragen rond de psychosociale begeleiding van minderjarige vluchtelingen (met en zonder wettig verblijf) en hun families. Twee

kinderpsychologen geven een antwoord op vragen rond de interpretatie van bepaalde signalen, probleemgedrag en affectieve problematiek van deze kinderen. De helpdesk is te bereiken elke dinsdagvoormiddag (Francine Dal - tel: 02/477 57 15) en donderdagvoormiddag (Geertrui Serneels - tel: 02/477 57 08).

Regio Oost-Vlaanderen

Wijziging aanvraagformulieren dringende medische hulp OCMW Gent

De aanvraagformulieren voor de dringende medische hulpverlening aan illegalen (in uitvoering van het KB van 12/12/1996) voor de aflevering van medicatie, werden recent door de dienst gezondheidszorg van het ocmw van Gent lichtjes aangepast voor aanvragen waarvoor het ocmw bevoegd is. U kan deze formulieren, alsook een beknopte algemene verduidelijking m.b.t. de werkwijze van het ocmw van Gent, ook vinden op www.orientatiepunt.be/formulieren.html.

'Spreidingsplan' oneigenlijke gebruikers aan de spoeddiensten van Gentse ziekenhuizen

In december 2004 werd een persbericht verspreid inzake een nieuwe procedure van de Gentse ziekenhuizen in het omgaan met illegalen. De indruk werd gewekt dat de Gentse ziekenhuizen met onmiddellijke ingang zouden beslist hebben illegalen door te verwijzen naar een huisarts indien ze zich onterecht aanmelden op de spoeddiensten.

Dit bericht werd echter al te voorbarig verspreid! De aangekondigde maatregel is dus niet in voege. Er dient eerst nog verder overleg plaats te vinden tussen de vakgroep Huisartsgeneeskunde, de huisartsen en de ziekenhuizen, de stad Gent en andere betrokkenen, vooraleer de plannen geconcretiseerd kunnen worden.

Hoe en Waarom. Aanbevelingen voor cliënten, hulp- en dienstverleners en sociale tolken.

Vanuit de vertalers- en tolkendienst van de Provincie Oost-Vlaanderen werd door Raïssa De Keyzer een reeks van 3 brochures uitgewerkt, gericht aan respectievelijk tolken, gebruikers en cliënten. De inhoud van deze brochures is ontleend aan het sociaal tolken in de praktijk en ook de structuur is gebaseerd op het concrete tolkgesprek. Meer informatie bij de Dienst Minderheden, contactpersoon Greet De Kesel (greet.de.kesel@oost-vlaanderen.be).

4. Nieuws uit de sector

(Toegang tot) gezondheidszorg

Aansluiting ziekenfonds NBMV met opvang in een pleeggezin

De dienst Voogdij voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen ging vorig jaar van start. Elke niet-begeleide minderjarige krijgt een voogd toegewezen. Deze staat in voor de uitoefening van de juridische, culturele en menselijke aspecten van het ouderlijk gezag. Wanneer de jongere opvang vond in een pleeggezin, dient de aansluiting bij het ziekenfonds echter niet op naam van de voogd te gebeuren. De ziekenfonds aansluiting dient op naam van het pleeggezin te gebeuren, conform de praktijk in de 'reguliere' pleegzorg. Meer info bij het Oriëntatiepunt Gezondheidszorg (info@orientatiepunt.be).

5. Wetgeving en rechtspraak

De terugbetalingsprocedure voor de OCMW's in het kader van de dringende medische hulp

Een nieuwe omzendbrief aan de OCMW's vereenvoudigt vanaf 1/3/2005 de terugbetalingsprocedure voor OCMW's die tussenkomen in dringende medische hulp voor mensen zonder wettig verblijf. De beslissing tot tenlasteneming van dringende medische hulp door het OCMW kan voortaan aan het ministerie worden meegedeeld voor een periode van maximum 1 jaar (in plaats van vroeger 1 maand). De medische getuigschriften moeten voortaan op het OCMW worden bewaard. Zij moeten niet meer worden opgestuurd naar het ministerie. Voor de betrokken vreemdelingen of artsen verandert deze omzendbrief niets. Zie www.mi-is.be/NI/content/OB01-03-05bis.pdf

6. Beleidsvoorstellen en -ontwikkelingen

Vanuit de EU richtlijn inzake bijkomende bescherming besliste de interkabinettenwerkgroep van 22 december 2004 om voor ernstig zieken zonder wettig verblijf of met een precair verblijf een éénvoudige procedure inzake verblijf te voorzien. Bij deze procedure zullen onafhankelijke artsen worden betrokken. Zodra ze erkend worden als ernstig zieken, zullen zij genieten van hetzelfde statuut als dat wat toegekend wordt aan de genietters van subsidiaire bescherming.

Toegang voor psychiatrische instellingen voor asielzoekers en mensen zonder wettig verblijf
Het kabinet van Minister Dupont verklaarde zich bereid om de OCMW-wetgeving aan te passen opdat kwetsbare doelgroepen (o.a. asielzoekers & mensen zonder wettig verblijf) makkelijk toegang krijgen tot psychiatrische ziekenhuizen, psychiatrische ziekenhuizen, de psychiatrische verzorgingstehuizen, de initiatieven van beschut wonen ten behoeve van psychiatrische patiënten, ... en de medisch-pedagogische instellingen. Hopelijk wordt deze belofte snel gerealiseerd.

7. Publicaties

Pharos startte begin dit jaar met het publiceren van zogeheten kennis documenten. Deze documenten belichten een actueel thema, een specifieke doelgroep of belangrijk onderwerp op het gebied van gezondheid, asielzoekers, vluchtelingen en illegalen. Het eerste document, 'jonge asielzoekers en gezondheid' is inmiddels via de website gepubliceerd (www.pharos.nl).

De onderzoeksgroep armoede, sociale uitsluiting en de stad (Oases) van de Universiteit Antwerpen heeft, een vergelijkend onderzoek gevoerd naar de opvang en behandeling van autochtone en allochtone jongeren met gedrags- en/of psychische problemen. Via kwantitatieve en kwalitatieve data brengen ze de toegankelijkheid en de kwaliteit van hulpverlening aan autochtonen en allochtone jongeren met gedrags- en/of psychische problemen, zowel binnen de Centra Algemeen Welzijnswerk als de Centra Geestelijke Gezondheidszorg in kaart. Meer informatie bij ina.lodewijckx@ua.ac.be of christiane.timmerman@ua.ac.be.

Sensoa beschikt over een voorlichtingspakket (lesmodule en brochure) 'seksuele en reproductieve gezondheid' voor nieuwkomers. Met dit initiatief wil Sensoa de kwetsbare groep van nieuwkomers informeren over de seksuele gezondheid en zo veel fysiek, mentaal en sociaal leed voorkomen. De informatie zal verspreid worden tijdens de lessen maatschappelijke oriëntatie die de onthaalbureaus aanbieden. Meer info bij Sensoa, tel: 03/238 68 68.

In opdracht van de Vlaamse Gemeenschapscommissie voerde het Overlegplatform Allochtone Ouderen (OVALLO) in 2004 een vooronderzoek uit naar de noden en behoeften van de Brusselse allochtone ouderen inzake gezondheid en welzijn. Meer informatie over deze publicatie kan u nalezen op www.bwr.be onder publicaties.

N.a.v. een studiedag georganiseerd door de vakgroep orthopedagogiek van de universiteit Gent op 20/1 j1, werd het boek "Op weg. Psychosociale en therapeutische begeleiding van niet-begeleide minderjarigen" voorgesteld. Dit boek spitst zich toe op het omgaan met emotionele problemen bij niet-begeleide buitenlandse minderjarigen en is bedoeld voor iedereen die ambtshalve in contact komt met deze doelgroep. Het boek is te bestellen aan de prijs van €16 bij de vakgroep Orthopedagogiek van de universiteit Gent, tel: 09/264 64 75 of <mailto:ilse.derluyn@ugent.be>.

Het laatste nummer van 'Divers' is bijna volledig gewijd aan de opvang van mensen zonder wettig verblijf. Er wordt een antwoord gegeven op vragen zoals: Welke rechten kent de overheid toe aan mensen zonder wettig verblijf? Waarom en sinds wanneer? Wat is dringende medische hulp? Met bijdragen van Ilke Adam (ULB) en Didier Vanderslycke (Kerkwerk Multicultureel Samenleven), artikels over gezondheidszorg, werken, e.a.... Op te vragen bij info@vmc.be.

8. Studiedagen

Op 20 mei vindt in het Vlaams Parlement het congres **Seksuele Gezondheid en Culturele Diversiteit** plaats, een initiatief van Sensoa. Centraal staat Communicatie over seks en relaties, meer bepaald tussen hulpverleners en cliënten van allochtone afkomst, tussen ouders en kinderen en tussen een organisatie als Sensoa en de allochtone gemeenschappen. Op het programma staan 4 lezingen en 4 workshops. Meer info via www.sensoa.be. Inschrijven vóór 6 mei via congres@sensoa.be. Daarnaast ontwikkelde Sensoa ook een voorlichtingspakket (lesmodule en brochure) "seksuele en reproductieve gezondheid" voor nieuwkomers. Meer info bij Sensoa op 03/238 68 68.

Op 1 juni organiseert de Nederlandse organisatie Pharos in Utrecht een trainingssessie over de **psychosociale aspecten van terugkeer** - voor de jeugdhulpverlening. Deze sessie is bedoeld voor begeleiders van vluchtelingenjongeren. Voor meer informatie kun je terecht op de website www.pharos.nl.

9. Varia

Communicatie in de gezondheidszorg

Via de website www.communicate-health.org.uk/card/ kan je in het Engels je nieuwe afspraak invoeren en met een druk op de knop, kan je deze in een 40 courante talen vertaald krijgen. Makkelijk om mee te geven en intussen een afspraak te regelen voor een tolk (b.v. via Ba-bel , www.ba-bel.be / 02/208.06.10 of een intercultureel bemiddelaar in de gezondheidszorg).

Het Ondersteuningspunt Medische Zorg

In Antwerpen is het Ondersteuningspunt Medische Zorg terug actief inzake gezondheidsvragen voor asielzoekers en mensen zonder wettig verblijf. Je kan de verantwoordelijke (Anna Vanderborgt) telefonisch contacteren op 03-270 33 36 of medischezorg@de8.be. Meer info vind je op www.de8.be/Medischezorg.htm

Vormingsaanbod

Het Oriëntatiepunt Gezondheidszorg en Medimmigrant bieden vormingen op maat aan gericht op zorgverstrekkers en/of hulpverleners m.b.t. het wettelijk en/of administratief kader van gezondheidszorg voor mensen zonder wettig verblijf of mensen met een precair verblijf.

10. Meer info

Oriëntatiepunt Gezondheidszorg Oost-Vlaanderen

Meld- en Informatiepunt voor asielzoekers en mensen zonder wettig verblijf

✉ P/a PICO vzw, Dok Noord 4 - gebouw 25, 9000 Gent ☎ 09 267 66 46; 📞 09 267 66 44

💻 info@orientatiepunt.be; www.orientatiepunt.be

🕒 Elke werkdag van 9-12u

➔ Het Oriëntatiepunt Gezondheidszorg Oost-Vlaanderen is enkel telefonisch en schriftelijk bereikbaar. Dit initiatief is het resultaat van een samenwerking tussen het [Provinciaal Integratiecentrum Oost-Vlaanderen \(PICO\)](#) en de [Provincie Oost-Vlaanderen](#).

Medimmigrant

✉ Gaucheretstraat 164, 1030 Brussel ☎ 02/274 14 33 📞 02/274 14 48

💻 info@medimmigrant.be ; www.medimmigrant.be

🕒 ma en vr van 10 - 13u & di van 14 tot 18u

➔ Medimmigrant is enkel telefonisch en schriftelijk bereikbaar. Uitzonderlijk is een afspraak op het secretariaat mogelijk. Dit initiatief is mogelijk met de steun van de [Vlaamse Gemeenschapscommissie](#) en de [Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie](#).